

der kan ske uoprettelig Skade paa dette Punkt. Jeg kan ikke tænke mig andet end, at saadanne Betalingsmaader vil rygtes fra Syd til Nord og vil lægge Handelen overordentlig store Vanskeligheder i Vejen og maaske endog tvinge den bort fra de gode Principper, som nu er herskende. Hvis min Frygt paa dette Punkt er rigtig, tror jeg, det vil være til uoprettelig Skade for den grønlandske Handel og dermed for Grønlands Styre.

Jeg forudsætter, at man fra anden Side vil tænke eller sige: Ja, men saadan Handel er Nordmændene forbudt. Det forekommer mig, at dette ikke betyder noget som helst i denne Sag. Naar vi paa Forhaand erkender de Vanskeligheder, som det vilde frembyde at kontrollere en ulovlig Fangst eller andre ulovlige Forhold paa den Strækning, der her er Tale om, synes jeg, vi maa erkende vor fuldstændige Afmagt med Hensyn til at kontrollere, om der drives Handel paa denne Strækning, saa meget mere som baade Købere og Sælgere vilde være interesseret i at skjule det virkelige Forhold. Jeg ser, som sagt, paa dette Punkt en stor Fare for Grønlands Styrelse.

Mit tredie Hensyn er dette, at det forekommer mig, at man fra Overenskomstvennernes Side bedømmer Sagen paa alt for kort Sigt, udelukkende taler om, hvad der hidtil er foregaaet i Grønland, eller hvad der i Øjeblikket forekommer deroppe. Jeg anser det ingenlunde for udelukket, at der kan vise sig helt nye Næringsmuligheder. Med den Udvikling af Trafikmidler, af Videnskab og Teknik, som foregaar i vore Tider, vil jeg meget vel kunne tænke mig, at der i en ikke fjern Fremtid vil kunne vise sig Muligheder i Grønland, om hvilke vi ikke nu gør os Forestilling. Maa jeg pege paa en enkelt Mulighed, nemlig den eventuelle Forekomst af Metaller eller værdifulde Mineralier, og i saa Henseende henviser til Spitsbergen og de arktiske Egne i Nordamerika, hvor der i den Retning er gjort Opdagelser, som har vist sig at være til den største Nytte for de paagældende Lande. Jeg anser det ingenlunde for udelukket, at noget lignende kan hælde ogsaa i Grønland — jeg vil i den Forbindelse pege paa den overordentlige Nytte, Danmark har haft af Kryolitbruddet i Vestgrønland, hvis Afgift er saa betydelig, at den for en meget væsentlig Del bidrager til, at Danmark har kunnet administrere Grønland paa den humane Maade, Tilfældet er, uden derved at bringe Ofre eller nævneværdige Ofre. Efter Overenskomstens Ordlyd vil imidlertid Nordmændene, hvis der skulde blive Tanke

om saadanne nye Muligheder paa Grønland, kunne intervenere, foretage Undersøgelser, og hvis disse tegner til at falde tilfredsstillende ud, paa en nem Maade annektere Landet ad den Vej, Overenskomsten viser, det vil sige med overordentlig smaa Midler. Jeg opfatter Overenskomsten saaledes, at der behøves overordentlig lidt i Retning af Effektivitet for at slaa fast, at man har taget et Stykke Land i Besiddelse.

Jeg finder, at det i og for sig kan være overordentlig farligt, hvis Nordmændene annekterer for sig selv, altsaa for Personerne, store Dele af den Kyststrækning, hvorom der her er Tale, men rent galt forekommer det mig at være, hvis det skulde vise sig, at Professor Koht har Ret i den Paastand, om hvilken der flere Gange har været talt her i Dag, nemlig at Danmark kan lovgive saa meget, det vil, dets Lovgivning vil ikke være gældende for Nordmænd i Grønland. Dette vilde altsaa sige, at Nordmændene vil kunne indrette Enklaver paa de Kyster, der her er Tale om, i hvilke dansk Lovgivning ikke gælder for Nordmænd. Det er efter min Mening et Forhold, som man har Vanskelighed ved at tænke sig gennemført i Praksis; jeg har i hvert Fald vanskeligt ved det.

Overhovedet har denne Sags Behandling vist, at der melder sig Tvivl paa Tvivl i Spørgsmaal paa Spørgsmaal paa en saadan Maade, at hvis man tænker sig, at de Sager, om hvilke vi her taler, en Gang skulde komme for en Voldgiftsdomstol — en Mulighed, som selv Delegationerne ikke har anset for udelukket, idet de har truffet Aftale om, hvorledes eventuelle Stridigheder efter Overenskomstens Vedtagelse skal afgøres —, vil vi — medens hele vort Forhold efter min Opfattelse er saa oplagt, saa gennemskueligt klart, hvis vi staar uden Overenskomst —, saafremt vi skal have Sagerne afgjort efter Overenskomstens Vedtagelse, blive udsat for de mangfoldigste Fortolkninger, som vil kaste noget nyt og uklart ind i hele Forholdet.

Ud fra disse Betragtninger ønsker jeg, at vi ikke skal have en Overenskomst som den foreslaaede med Norge, og det centrale i Sagen bliver derfor for mig, hvorvidt man paa dette Tidspunkt med Ære kan springe fra den foreløbige Overenskomst, som er sluttet af Delegationen. Og her forekommer det mig, at man maa svare med et ubetinget Ja.

For Forudsætningen for Delegationens Arbejder og Regeringens Tilslutning til disse gives der Udtryk i selve det Udkast til Note, som findes aftrykt efter Overens-